

HOTĂRÂRE

**cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la tratamentul riscului
operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate**

nr. 113 din 24.05.2018

Monitorul Oficial nr.183-194/903 din 08.06.2018

* * *

ÎNREGISTRAT:

Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1335 din 04.06.2018

În temeiul art.5 alin.(1) lit.d), art.11 alin.(1), art.27 alin.(1) lit.c), art.44 lit.a) din [Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995](#) cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările și completările ulterioare, art.60 și 70 din [Legea nr.202 din 6 octombrie 2017](#) privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările și completările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate, conform anexei.
2. Regulamentul indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre intră în vigoare la 30 iulie 2018.
3. De la data intrării în vigoare a regulamentului indicat la punctul 1 din prezenta hotărâre băncile vor asigura conformarea activității lor, inclusiv a politicilor și regulamentelor interne cu cerințele acestuia.

PREȘEDINTELE COMITETULUI

EXECUTIV AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI Sergiu CIOCLEA

Nr.113. Chișinău, 24 mai 2018.

Anexă
Aprobat
prin Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.113 din 24 mai 2018

REGULAMENT

**cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării
de bază și abordării standardizate**

Prezentul regulament transpune art.1 lit.(a), art.4 alin.(1) pct.52, art.312 alin.(1), art.313 alin.(1) și (3), art.314 alin.(1) și (4), art.315, art.316 alin.(1), art.317, art.318 alin.(1) și (2), art.319 și art.320 din Regulamentul nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele

prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 176 din 27 iunie 2013, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2015/62 al Comisiei din 10 octombrie 2014.

Capitolul I PREVEDERI GENERALE

Secțiunea 1 Domeniu de aplicare

1. Prezentul regulament stabilește reguli privind cerințele de fonduri proprii pentru riscul operațional potrivit abordării de bază și abordării standardizate, în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii conform actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei cu privire la fondurile proprii și cerințele de capital.

2. Prezentul regulament se aplică băncilor persoane juridice din Republica Moldova, precum și sucursalelor din Republica Moldova ale băncilor din alte state.

3. Băncile respectă obligațiile prevăzute în prezentul regulament pe bază individuală. După caz, băncile îndeplinesc, în măsura și potrivit metodelor prevăzute la capitolul IV din Regulamentul cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor, aprobat prin [Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.101/2020](#) obligațiile prevăzute în prezentul regulament pe baza situației lor consolidate.

[Pct.3 în redacția Hot.BNM nr.16 din 03.02.2022, în vigoare 25.03.2022]

Secțiunea 2 Definiții

4. Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificația prevăzută în [Legea nr.202 din 6 octombrie 2017](#) privind activitatea băncilor (în continuare – [Legea nr.202 din 6 octombrie 2017](#)) și în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise în aplicarea legii menționate.

5. În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1) *formalizare* – descrierea și, după caz, fundamentarea unui proces, sistem, a unei metodologii sau decizii, regăsite la nivelul băncii sub forma unei prezentări scrise cu un grad adecvat de complexitate și detaliere;

2) *risc operațional* – înseamnă riscul de pierdere care rezultă fie din utilizarea unor procese, persoane sau sisteme interne inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie din evenimente externe. Riscul operațional include și riscul juridic (care cuprinde dar nu se limitează la expunerea băncii la amenzi și alte sancțiuni sau plăți de despăgubiri în caz de neaplicare sau aplicare defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale, precum și a faptului că drepturile și obligațiile contractuale ale băncii și /sau ale contrapartidei sale nu sunt stabilite în mod corespunzător).

Secțiunea 3 Aprobarea prealabilă și notificarea

6. Pentru a putea utiliza abordarea standardizată, astfel cum este prevăzut în secțiunea 1 capitolul III din prezentul regulament, pe lângă respectarea standardelor generale de gestionare a riscurilor prevăzute la articolul 38 din [Legea nr.202 din 6 octombrie 2017](#), băncile trebuie să îndeplinească criteriile prevăzute la pct.27, notificând Banca Națională a Moldovei înainte de a utiliza abordarea standardizată în conformitate cu procedura stabilită la capitolul IV secțiunea 1.

7. Pentru a putea utiliza un indicator relevant alternativ pentru liniile de activitate „activitate bancară de retail” și „activitate bancară comercială”, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct.29 și criteriile de la pct.27 băncile solicită aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei. Procedura de aprobare prealabilă este stabilită în secțiunea 2, capitolul IV din prezentul regulament.

Secțiunea 4

Revenirea la utilizarea unor abordări mai puțin sofisticate

8. Băncile care utilizează abordarea standardizată (TSA – Standardised Approach) /abordarea standardizată alternativă (ASA – Alternative Standardised Approach) nu au dreptul să revină la utilizarea abordării de bază (BIA – Basic Indicator Approach), cu excepția cazului în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct.9.

9. O bancă poate reveni la utilizarea unei abordări mai puțin sofisticate pentru riscul operațional (la abordarea de bază) doar dacă sunt îndeplinite următoarele două condiții:

1) banca a demonstrat în mod satisfăcător Băncii Naționale a Moldovei că utilizarea unei abordări mai puțin sofisticate nu are drept scop reducerea cerințelor de fonduri proprii aferente riscului operațional ale băncii, este necesară ținând cont de natura și complexitatea băncii și nu ar avea un impact negativ semnificativ asupra solvabilității băncii sau asupra capacității sale de administrare a riscului operațional în mod eficient;

2) banca a primit aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei în conformitate cu prevederile secțiunii 3 din capitolului IV.

Secțiunea 5

Utilizarea combinată a unor abordări diferite

10. Băncile pot utiliza o combinație de abordări, cu condiția să obțină aprobarea prealabilă de la Banca Națională a Moldovei. Banca Națională a Moldovei acordă această aprobare în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct.11.

11. O bancă poate solicita Băncii Naționale a Moldovei aprobarea prealabilă de a utiliza o combinație între abordarea de bază și abordarea standardizată numai în cazuri excepționale, cum ar fi achiziția recentă a unei noi activități, care poate necesita o perioadă de tranziție pentru aplicarea abordării standardizate.

12. Banca Națională a Moldovei acordă această aprobare prealabilă în conformitate cu prevederile secțiunii 4 din capitolului IV, numai în cazul în care banca s-a angajat să aplice abordarea standardizată conform unui calendar care a fost transmis Băncii Naționale a Moldovei și aprobat de aceasta.

Capitolul II

ABORDAREA DE BAZĂ

Secțiunea 1

Cerința de fonduri proprii

13. Conform abordării de bază, cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional este egală cu 15 % din media pe trei ani a indicatorului relevant definit în secțiunea 2 din capitolul II.

Băncile calculează media pe trei ani a indicatorului relevant pe baza ultimelor trei observări anuale, efectuate la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar. Când nu sunt disponibile cifre auditate, băncile pot utiliza estimări.

14. În cazul în care o bancă funcționează de mai puțin de trei ani, aceasta poate utiliza estimări ale evoluției activității pentru calcularea indicatorului relevant, cu condiția să înceapă folosirea datelor istorice de îndată ce acestea sunt disponibile.

15. În cazul în care o bancă poate demonstra Băncii Naționale a Moldovei că, din cauza unei fuziuni, a unei achiziții sau a cedării de entități sau activități (de exemplu, achiziția unei noi activități care nu a mai fost desfășurată de către bancă), utilizarea unei medii pe trei ani pentru calcularea indicatorului relevant ar duce la o estimare distorsionată a cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional, Banca Națională a Moldovei poate permite băncii să modifice calculul într-un mod care ar lua în considerare astfel de evenimente. În aceste situații, Banca Națională a Moldovei poate, de asemenea, să solicite din proprie inițiativă unei bănci să modifice calculul.

16. În cazul în care, pentru o anumită perioadă de observare, indicatorul relevant este negativ sau egal cu zero, băncile nu iau în considerare această cifră la calcularea mediei pe trei ani. Băncile calculează media pe trei ani ca sumă a cifrelor pozitive împărțită la numărul de cifre pozitive.

Secțiunea 2

Indicatorul relevant

17. Indicatorul relevant este suma elementelor enumerate în anexa nr.1 la prezentul regulament. Băncile adaugă fiecare element la sumă cu semnul său, pozitiv sau negativ.

18. Băncile adaptează elementele din anexa nr.1 la prezentul regulament pentru a reflecta următoarele:

1) băncile calculează indicatorul relevant înainte de deducerea oricăror provizioane și cheltuieli de exploatare. Băncile includ în cheltuielile de exploatare taxele plătite pentru externalizarea serviciilor către terți care nu sunt o întreprindere-mamă sau o filială a băncii ori o filială a întreprinderii-mamă care, de asemenea, este întreprinderea-mamă a băncii. Băncile pot utiliza cheltuielile legate de externalizarea serviciilor către terți pentru a reduce indicatorul relevant în cazul în care cheltuielile sunt generate de o bancă din Republica Moldova sau din statele străine care aplică cerințe de supraveghere și reglementare prudentțială cel puțin echivalente cu cele aplicate în Republica Moldova (a se vedea anexa nr.5 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate (aprobat prin [hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111 din 24.05.2018](#)));

2) băncile nu utilizează următoarele elemente la calcularea indicatorului relevant:

a) profituri/pierderi realizate din vânzarea de elemente care nu fac parte din portofoliul de tranzacționare (definit astfel în Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate (aprobat prin [hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.114 din 24.05.2018](#)));

b) venituri extraordinare sau incidentale;

c) venituri din asigurări;

3) în cazul în care diferențele din reevaluarea elementelor din portofoliul de tranzacționare sunt înregistrate în contul de profit și pierdere, băncile pot include diferențele din reevaluare în calcul.

Capitolul III

ABORDAREA STANDARDIZATĂ

Secțiunea 1

Prevederi comune pentru abordarea standardizată

Subsecțiunea 1

Cerință de fonduri proprii

19. Conform abordării standardizate, băncile își împart activitățile în liniile de activitate prevăzute în anexa nr.2 la prezentul regulament și în conformitate cu cerințele stabilite la pct.25 și principiile prevăzute la pct.26.

20. Băncile calculează cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional ca medie pe trei ani a sumei cerințelor de fonduri proprii anuale pentru toate liniile de activitate menționate în anexa nr.2 la prezentul regulament. Cerința de fonduri proprii anuale pentru fiecare linie de activitate este egală cu produsul dintre factorul beta corespunzător menționat în tabelul din anexa nr.2 la prezentul regulament și partea din indicatorul relevant (calculat în conformitate cu prevederile secțiunii 2 din capitolul II) încadrată pe liniile de activitate corespunzătoare.

21. În orice an din acei trei ani menționați la pct.20, băncile pot compensa fără limite cerințele de fonduri proprii negative care rezultă dintr-o parte negativă a indicatorului relevant din orice linie de activitate cu cerințele de fonduri proprii pozitive din alte linii de activitate. Cu toate acestea, în cazul în care cerința totală de fonduri proprii pe ansamblul liniilor de activitate dintr-un anumit an este negativă, băncile trebuie să folosească valoarea zero ca numărător pentru respectivul an.

22. Băncile calculează media pe trei ani a sumei menționate la pct.20 pe baza ultimelor trei observări anuale, efectuate la sfârșitul exercițiului financiar. Când nu sunt disponibile cifre auditate, băncile pot utiliza estimări.

23. În cazul în care o bancă poate demonstra Băncii Naționale a Moldovei că, din cauza unei fuziuni, a unei achiziții sau a cedării de entități sau activități, utilizarea unei medii pe trei ani pentru calcularea indicatorului relevant ar duce la o estimare distorsionată a cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional, Banca Națională a Moldovei poate permite băncii să modifice calculul într-un mod care ar lua în considerare astfel de evenimente. În aceste situații, Banca Națională a Moldovei poate, de asemenea, să solicite din proprie inițiativă unei bănci să modifice calculul.

24. În cazul în care o bancă funcționează de mai puțin de trei ani, aceasta poate utiliza estimări ale evoluției activității pentru calcularea indicatorului relevant, cu condiția să înceapă folosirea datelor istorice de îndată ce sunt disponibile.

Subsecțiunea 2

Principii de încadrare pe linii de activitate

25. Băncile elaborează și formalizează politici și criterii specifice de încadrare a indicatorului relevant pentru liniile de activitate și activitățile actuale în schema standardizată prevăzută la anexa nr.2 la prezentul regulament. Acestea analizează și ajustează aceste politici și criterii în mod corespunzător în cazul activităților și riscurilor noi sau al celor care au suferit modificări.

26. Băncile aplică următoarele principii la încadrarea activităților băncii:

1) băncile încadrează toate activitățile pe liniile de activitate, respectând criteriul de apartenență exclusivă a unei activități la o singură linie;

2) băncile trebuie să aloce orice activitate care nu poate fi încadrată cu ușurință pe o anumită linie, dar care reprezintă o operațiune auxiliară a unei activități deja încadrate, liniei de activitate pe care o sprijină. Dacă această activitate auxiliară susține mai multe linii de activitate, băncile utilizează un criteriu obiectiv de încadrare;

3) dacă o activitate nu poate fi încadrată pe o anumită linie de activitate, băncile utilizează linia de activitate care are ca rezultat cel mai mare procent (factor beta). Pe aceeași linie de activitate vor fi încadrate și operațiunile auxiliare asociate activității în cauză;

4) băncile pot utiliza metode interne de calculare pentru a repartiza indicatorul relevant între liniile de activitate. Costurile care sunt generate în cadrul unei linii de activitate dar care sunt imputabile unei alte linii de activitate pot fi realocate liniei de activitate de care aparțin;

5) încadrarea activităților pe linii de activitate, în scopul determinării cerinței de fonduri proprii aferente riscului operațional, trebuie să fie în concordanță cu categoriile pe care băncile le utilizează pentru riscul de credit și riscul de piață;

6) organul executiv, sub supravegherea consiliului băncii, poartă răspunderea pentru politica de încadrare a activităților pe linii;

7) băncile se asigură că procesul de încadrare pe linii de activitate face obiectul unei examinări independente (auditori externi sau subdiviziunile băncii care sunt independente față de organul executiv).

Subsecțiunea 3

Criterii pentru abordarea standardizată

27. Pentru a putea utiliza abordarea standardizată băncile trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

1) banca deține un sistem bine formalizat de evaluare și gestionare a riscului operațional, cu responsabilități clar stabilite pentru acest sistem. Banca identifică expunerea sa la riscul operațional și monitorizează datele relevante privind riscul operațional, inclusiv date privind pierderile semnificative. Sistemul face obiectul unor examinări periodice independente efectuate de personalul propriu sau de o parte externă care are cunoștințele necesare pentru a realiza aceste examinări;

2) un sistem de evaluare a riscului operațional al băncii face parte integrantă din procesele de gestionare a riscurilor din cadrul băncii. Rezultatele evaluării riscului operațional constituie o parte integrantă a procesului de monitorizare și control al profilului de risc operațional al băncii;

3) banca implementează un sistem de raportare către organul executiv, care asigură furnizarea de rapoarte privind riscul operațional structurilor și persoanelor relevante din cadrul băncii. Banca dispune

de proceduri pentru adoptarea de măsuri adecvate pe baza informațiilor incluse în rapoartele către conducere.

Secțiunea 2

Particularități pentru abordarea standardizată alternativă

Subsecțiunea 1

Prevederi specifice pentru abordarea standardizată alternativă

28. Conform abordării standardizate alternative, pentru liniile de activitate „activitate bancară de retail” și „activitate bancară comercială”, băncile aplică următoarele:

1) indicatorul relevant este un indicator de venit normalizat, egal cu cuantumul nominal al creditelor și avansurilor, înmulțit cu 0,035;

2) creditele și avansurile se referă la sumele totale trase aferente portofoliilor de credit corespunzătoare. În cazul liniei de activitate „activitate bancară comercială”, băncile includ, de asemenea, titlurile din afara portofoliului de tranzacționare în cuantumul nominal al creditelor și avansurilor.

Subsecțiunea 2

Condiții pentru abordarea standardizată alternativă

29. Pentru a putea utiliza abordarea standardizată alternativă, banca trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile următoare:

1) activitățile bancare de retail sau comerciale să reprezinte cel puțin 90% din veniturile sale;

2) o parte importantă a activităților sale bancare de retail sau comerciale să fie reprezentată de acordarea de credite cu probabilitate ridicată de nerambursare;

3) utilizarea abordării standardizate alternative să ofere o bază adecvată pentru calcularea cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional.

Capitolul IV

NOTIFICĂRI ȘI APROBĂRI

Secțiunea 1

Notificarea utilizării abordării standardizate

30. Banca care intenționează să determine cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional potrivit abordării standardizate trebuie să notifice în prealabil Banca Națională a Moldovei în legătură cu intenția de a utiliza această abordare, cu precizarea datei de la care dorește utilizarea acesteia. În acest scop banca depune la Banca Națională a Moldovei o cerere de notificare însoțită de documentele specificate în anexa nr.3 la prezentul regulament și comunică Băncii Naționale a Moldovei persoana responsabilă cu menținerea relației cu Banca Națională a Moldovei și înlocuitorul acesteia.

31. În cadrul procesului de autoevaluare banca va ține cont de aspectele la care se face referire în anexa nr.4 la prezentul regulament, aspecte ce vor fi reflectate în cadrul documentului prevăzut în pct.1 din anexa nr.3 la prezentul regulament.

În măsura în care este necesar, autoevaluarea poate fi realizată cu sprijinul echipelor de auditori externi.

32. Documentul prevăzut în pct.1 anexa nr.3 la prezentul regulament este necesar inclusiv în cazul în care Banca Națională a Moldovei efectuează o evaluare proprie pentru a stabili dacă banca este conformă cu cerințele impuse prin prevederile prezentului regulament pentru abordarea standardizată.

33. În cazul în care o bancă persoană juridică rezidentă este întreprindere -mamă și la nivelul grupului se intenționează utilizarea abordării standardizate pentru determinarea cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional, cererea de notificare la nivel de grup trebuie depusă de către banca-mamă la Banca Națională a Moldovei însoțită de documentele specificate în anexa nr.3 la prezentul regulament cu respectarea prevederilor pct.30 și 31 din prezentul regulament.

34. În cazul în care o bancă persoană juridică rezidentă este filială a unei bănci-mamă dintr-un alt stat, iar la nivelul grupului se intenționează utilizarea abordării standardizate pentru determinarea cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional, banca persoană juridică rezidentă trebuie să notifice în prealabil Banca Națională a Moldovei prezentând documentele specificate în anexa nr.3 la prezentul regulament cu respectarea prevederilor pct.30 și 31 din prezentul regulament.

35. Cererea de notificare depusă de bancă va fi însoțită de informații exacte și complete.

36. În cazul în care informațiile furnizate odată cu cererea de notificare devin inexacte sau incomplete în mod semnificativ în raport cu activitatea băncii, aceasta trebuie să notifice Banca Națională a Moldovei asupra acestui fapt și să furnizeze informații actualizate.

37. Banca trebuie să transmită Băncii Naționale a Moldovei orice documente suplimentare solicitate de aceasta.

38. În cazul în care banca apreciază că documentele suplimentare de care dispune prezintă un grad ridicat de relevanță pentru evaluarea de către Banca Națională a Moldovei a cererii de notificare a utilizării abordării standardizate pentru determinarea cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional, aceasta le poate transmite împreună cu documentele solicitate la anexa nr.3 la prezentul regulament.

39. Banca Națională a Moldovei are la dispoziție un termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data primirii cererii de notificare și a tuturor documentelor pentru a evalua dacă banca este conformă cu cerințele impuse prin prevederile prezentului regulament pentru abordarea standardizată.

40. În cazul în care banca nu se conformează cu cerințele impuse prin prevederile prezentului regulament pentru abordarea standardizată, Banca Națională a Moldovei se va opune utilizării de către bancă a abordării standardizate în vederea determinării cerințelor de fonduri proprii pentru acoperirea riscului operațional, informând în scris banca în termen de două zile lucrătoare de la finalizarea evaluării și fără a depăși termenul de evaluare, indicând motivele.

41. În cazul în care Banca Națională a Moldovei nu se opune în scris utilizării de către bancă a abordării standardizate în vederea determinării cerințelor de fonduri proprii pentru acoperirea riscului operațional la expirarea termenului de evaluare, notificația se consideră acceptată.

Secțiunea 2

Aprobarea prealabilă a utilizării abordării standardizate alternative

42. O bancă care intenționează să determine cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional potrivit abordării standardizate alternative trebuie să solicite Băncii Naționale a Moldovei aprobare prealabilă pentru utilizarea abordării, cu precizarea datei de la care dorește utilizarea acesteia. În acest scop banca depune la Banca Națională a Moldovei o cerere de aprobare prealabilă însoțită de documentele specificate în anexa nr.3 la prezentul regulament și comunică Băncii Naționale a Moldovei persoana responsabilă cu menținerea relației cu Banca Națională a Moldovei și înlocuitorul acesteia.

43. Prevederile secțiunii 1 din prezentul capitol se aplică în mod corespunzător.

44. Pentru obținerea aprobării prealabile de aplicare a abordării standardizate alternative, în cadrul procesului de autoevaluare vor fi avute în vedere, suplimentar celor indicate în anexa nr.4 la prezentul regulament, dispozițiile pct.29, precum și va fi efectuată justificarea modului în care utilizarea abordării standardizate alternative conduce la o evaluare mai justă a riscului operațional la care este expusă banca.

45. Banca care nu mai îndeplinește cerințele specifice suplimentare pentru abordarea standardizată alternativă, dar este conformă cu cerințele specifice pentru abordarea standardizată, va aplica abordarea standardizată în vederea determinării cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional, urmând să notifice în scris Banca Națională a Moldovei în acest sens, fără însă a mai anexa la notificare documentele și informațiile prevăzute în anexa nr.3 la prezentul regulament.

46. Banca Națională a Moldovei comunică băncii cu privire la acordarea aprobării prealabile pentru utilizarea abordării standardizate alternative. Comunicarea de aprobare prealabilă poate cuprinde cerințe suplimentare cu care banca trebuie să se conformeze până la data de la care raportează cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional potrivit abordării standardizate alternative.

47. Constatarea de către Banca Națională a Moldovei, în cadrul verificărilor întreprinse în procesul

de aprobare prealabilă, a unor neconcordanțe semnificative în informațiile furnizate de bancă, respectiv în concluziile procesului de autoevaluare, conduce la refuzul acordării aprobării prealabile de utilizare a abordării standardizate alternative pentru determinarea cerinței de fonduri proprii pentru riscul operațional.

Secțiunea 3

Aprobarea prealabilă a revenirii la utilizarea unei abordări mai puțin sofisticate pentru riscul operațional

48. O bancă care intenționează să revină de la utilizarea abordării standardizate /abordării standardizate alternative la abordarea de bază pentru riscul operațional trebuie să solicite Băncii Naționale a Moldovei aprobarea prealabilă pentru trecerea la utilizarea abordării de bază ținând cont de prevederile pct.9 subpct.1) din prezentul regulament, cu precizarea datei de la care dorește trecerea la utilizarea acesteia. În cerere banca va comunica Băncii Naționale a Moldovei persoana responsabilă cu menținerea relației cu Banca Națională a Moldovei și înlocuitorul acesteia.

49. În cazul în care sunt întrunite condițiile de la pct.9 subpct.1), Banca Națională a Moldovei comunică băncii acordarea aprobării prealabile pentru revenirea la abordarea de bază pentru riscul operațional.

Secțiunea 4

Aprobarea prealabilă pentru utilizarea combinației de abordări

50. O bancă care intenționează să utilizeze abordarea standardizată cu abordarea de bază pentru riscul operațional trebuie să solicite Băncii Naționale a Moldovei aprobarea prealabilă pentru utilizarea combinației de abordări ținând cont de prevederile pct.11 și 12 din prezentul regulament, cu precizarea datei de la care dorește utilizarea acestei combinații.

51. În cazul aprobării calendarului de trecere la abordarea standardizată, Banca Națională a Moldovei comunică băncii acordarea aprobării prealabile pentru utilizarea combinației de abordări pentru riscul operațional ținând cont de prevederile pct.11 și 12 din prezentul regulament.

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE

52. Băncile vor calcula cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional conform abordării de bază cel puțin în decurs de un an de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

53. Băncile care intenționează să calculeze cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional conform abordării standardizate/standardizate alternative după expirarea termenului indicat la pct.52 vor notifica utilizarea abordării standardizate/obține aprobarea prealabilă a utilizării abordării standardizate alternative în conformitate cu secțiunea 1/secțiunea 2 din capitolul IV din prezentul regulament.

Anexa nr.1

la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului operațional pentru bănci potrivit abordării de bază și abordării standardizate

ELEMENTE

care constituie indicatorul relevant

- 1.** Venituri din dobânzi și venituri asimilate
- 2.** Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli asimilate
- 3.** Venituri din acțiuni și alte titluri cu randament fix/variabil
- 4.** Venituri din comisioane/taxe
- 5.** Cheltuieli cu comisioane/taxe

6. Profit net sau pierdere netă din operațiuni financiare

7. Alte venituri din exploatare

Elemente care constituie indicatorul relevant se preiau din raportul F 02.00 – Contul de profit sau pierdere din Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor FINREP la nivel individual (aprobată prin [hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.42 din 02.03.2018](#)) și după caz, din situația financiară FIN – 2 „Contul de profit sau pierdere” din Instrucțiunea privind situațiile financiare consolidate FINREP, aplicabile băncilor (aprobată prin [hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.133 din 11.07.2013](#), cu modificările și completările ulterioare), precum și din contabilitatea analitică a băncii.

Anexa nr.2

la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului
operațional pentru bănci potrivit abordării
de bază și abordării standardizate

LINIILE DE ACTIVITATE

Linie de activitate	Listă de activități	Procent (factor beta)
1. Finanțe corporatiste	a) Subscriere de instrumente financiare sau plasament de instrumente financiare în baza unui angajament ferm b) Servicii legate de operațiunile de subscriere c) Acordarea de consultanță în domeniul investițiilor d) Acordarea de consultanță cu privire la structura capitalului, strategia de afaceri și aspectele conexe, precum și consultanță și servicii cu privire la fuziunile și achizițiile de societăți e) Servicii de cercetare privind investițiile, analize financiare și alte forme de consiliere generală referitoare la tranzacțiile cu instrumente financiare	18%
2. Tranzacționare și vânzări	a) Tranzacționare pe cont propriu b) Intermediere pe piețele interbancare c) Preluare și transmitere de ordine privind unul sau mai multe instrumente financiare d) Executare de ordine pentru contul clienților e) Plasament de instrumente financiare fără angajament ferm f) Administrare a unui sistem multilateral de tranzacționare	18%
3. Brokeraj de retail (Activități cu persoane fizice sau IMM-uri)	a) Preluare și transmitere de ordine privind unul sau mai multe instrumente financiare	12%

care îndeplinesc criteriile prevăzute în Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate (aprobat prin hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111 din 24.05.2018) pentru clasa expunerilor de tip retail)	b) Executare de ordine pentru contul clienților c) Plasament de instrumente financiare fără angajament ferm	
4. Activitate bancară comercială	a) Atragere de depozite și alte fonduri rambursabile b) Acordarea de credite c) Leasing financiar d) Emitere de garanții și asumare de angajamente	15%
5. Activitate bancară de retail (Activități cu persoane fizice sau IMM-uri care îndeplinesc criteriile prevăzute în Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate (aprobat prin hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111 din 24.05.2018) pentru clasa expunerilor de tip retail)	a) Atragere de depozite și alte fonduri rambursabile b) Acordarea de credite c) Leasing financiar d) Emitere de garanții și asumare de angajamente	12%
6. Plăți și decontări	a) Servicii de transfer de fonduri b) Emitere și administrare de mijloace de plată	18%
7. Servicii de agent	a) Păstrarea și administrarea de instrumente financiare pentru contul clienților, inclusiv custodia și servicii conexe cum ar fi administrarea mijloacelor bănești sau a garanțiilor reale	15%
8. Administrarea activelor	a) Administrare de portofolii b) Administrare a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare c) Alte forme de administrare a activelor	12%

Anexa nr.3
la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului
operațional pentru bănci potrivit abordării
de bază și abordării standardizate
abordării standardizate

LISTA DOCUMENTELOR
care se anexează la cererea de notificare a abordării standardizate/de aprobare
prealabilă a utilizării abordării standardizate alternative

1. Un document, semnat de o persoană autorizată să angajeze banca, în care să fie:
 - a) descris procesul de autoevaluare, prezentate concluziile acestuia, prin care să se confirme

respectarea de către bancă a cerințelor specifice pentru abordarea standardizată/abordarea standardizată alternativă, respectiv a prevederilor prezentului regulament;

b) comunicată structura grupului din care face parte banca, autoritățile competente responsabile de supravegherea membrilor acestuia, precum și abordările utilizate de aceștia – în cazurile specificate la pct.33 și 34 din prezentul regulament.

2. Raportul de audit intern în care vor fi apreciate adecvarea sistemului de administrare a riscului operațional și a procesului de autoevaluare, fiind urmărită conformitatea cu cerințele specifice.

3. Documentația prin care sunt stabilite procedurile menite să asigure respectarea prevederilor pct.27, precum și politicile și criteriile băncii pentru încadrarea activităților pe cele 8 linii prevăzute în anexa nr.2 la prezentul regulament.

4. Formularul C 16.00 privind riscul operațional prevăzut în Instrucțiunea cu privire la raportarea de către bănci în scopuri de supraveghere a rapoartelor COREP însoțit de prezentarea modalității în care sunt determinați indicatorii relevanți pentru liniile de activitate.

5. O notă în care să se specifice, dacă este cazul, momentul de la care banca a început folosirea abordării standardizate pentru scopuri interne.

Anexa nr.4
la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului
operațional pentru bănci potrivit abordării
de bază și abordării standardizate
abordării standardizate

ASPECTE

ce trebuie avute în vedere de către bănci în cadrul autoevaluării la trecerea la abordarea standardizată/abordarea standardizată alternativă

Autoevaluarea va avea în vedere:

1) definiția stabilită pe plan intern pentru riscul operațional, precum și aprecierea conformității acesteia cu definiția de la pct.5 subpct.2) din prezentul regulament.

2) politicile și criteriile stabilite de bancă în vederea încadrării activităților pe cele 8 linii prevăzute în anexa nr.2 la prezentul regulament, cu accent pe gradul de conformitate al acestora cu pct.25 și principiile redate în pct.26 din prezentul regulament.

3) politicile și criteriile stabilite de bancă în vederea determinării indicatorilor relevanți pentru cele 8 linii de activitate prevăzute în anexa nr.2 din prezentul regulament, cu accent pe gradul de conformitate al acestora cu principiile redate în pct.26 la prezentul regulament. De asemenea, se va menționa care este abordarea băncii cu privire la supunerea procesului de alocare a indicatorului relevant pe linii de activitate unei examinări independente, astfel cum este prevăzut în subpct.7) din pct.26 la prezentul regulament.

4) adecvarea sistemului de evaluare și administrare a riscului operațional al băncii, cu responsabilități clare și bine definite, cu accent pe gradul de conformitate cu criteriile specifice pentru abordarea standardizată prevăzute la pct.27 din prezentul regulament – în ceea ce privește cerințele specifice calitative pentru abordarea standardizată.